

Utdrag ur boken "Kyrkan – Mänsklighetens Hopp" av Daniel Norburg (2005)

En ny gemenskap

"De troende samlades regelbundet för att bli undervisade av Jesus sändebud, och de hade gemenskap med varandra och bröt bröd tillsammans och bad. Människorna hade en djup respekt för dem, för sändebuden utförde många under. Alla de troende var ständigt tillsammans och hade allting gemensamt. De sålde allt vad de ägde och delade med sig till varandra, allt efter var och ens behov. Varje dag möttes de i templet, och i hemmen samlades de för att bryta bröd och äta tillsammans. Deras glädje och tacksamhet visste inga gränser, och de hyllade ständigt Gud. De var omtäckta av hela folket, och varje dag lät Herren Jesus deras grupp växa, genom att fler och fler blev räddade."
(Apostlagärningarna 2:42-47)

För mig finns det nog inga andra verser i hela Nya Testamentet, som bättre beskriver, berör och utmanar oss som kyrka idag. Vi får en bild av den första församlingens liv med Herren och varandra. Skildringen andas ut en varm, pulserande gemenskap som påverkar hela sin omgivning. Församlingen i Jerusalem är "ett hjärta och en själ" (Apg 4:32, SFB), men inte bara för sin egen skull, utan för Herrens skull och för stadens skull.

Bibeln säger att vi människor har skapats för att ha relationer med varandra. När Gud skapade Adam sa han: "Det är inte bra för mannen att vara ensam. Jag ska skapa en kamrat åt honom..." (1Mos 2:18).

Det finns åtminstone två saker som vi omöjligt kan göra ensamma. Vi kan inte gifta oss ensamma, och vi kan inte vara kristna ensamma.

Det finns en plats där människans grundläggande relationsbehov ska bli mötta och där enheten och där rikedom i relationer ska nå djupare än någon annan stans. Den platsen är den kristna församlingen.

Så här har människor sagt till mig om vår församling i Malmö:

- Daniel, du vet att jag känner mig så ensam i församlingen.
- Vi har känt oss så vänligt och varmt bemötta.
- Ni ska veta att varje varm blick har betytt oerhört mycket för mig.
- Daniel, är det meningen att man inte ska prata om viktiga saker i samband med fiket efter gudstjänsten?
- Det var så svårt att komma in i församlingen och lära känna folk.

Alla dessa uttalanden handlar om gemenskapen. Det är så tydligt att så många problem och glädjämnen i våra liv är relaterade till gemenskap med andra. Ibland kan vi ta fram yttre former och händelser och göra dem till problemet, men inte så sällan är det ensamhet, utanförskap och otrygghet som ligger i botten på grund av bristen på gemenskap med både Gud och människor.

Babels torn

I Första Mosebok kapitel ett och två skapade Gud allt och allt var gott. Relationen mellan Gud och människa och mellan människa och människa var harmonisk. I kapitel tre kom syndafallet. Genom människans uppror och synd bröts relationen till deras skapare. Men vi ser också hur relationen mellan Adam och Eva påverkades. Den var inte längre harmonisk i alla delar. Några kapitel senare kan vi läsa om Babels torn. Högmodet drev staden Babels invånare att bygga ett högt torn. Som en dom över deras högmod lät Gud en språkförbistring

drabba dem. De kunde inte längre förstå varandras språk och genom oförmågan till kommunikation spreds de ut över världen. Detta var ytterligare en konsekvens av syndafallet. De olika folkens och kulturernas oförmåga att kommunicera med varandra ledde till splittring, söndring och mängder av krig och allt elände som följer i dess spår.

På Pingstdagen, tio dagar efter att Jesus hade lämnat sina lärjungar med orden *"Men stanna här i Jerusalem tills Anden kommer och fyller er med kraft ifrån Gud."* (Apg 24:49), ägde på nytt ett under rum liknande det som skedde i Babel, men nu omvänt. Nu var istället många folk och språk samlade i Jerusalem för att fira påsk. Och så kom den helige Ande som Jesus hade lovat och fyllde lärjungarna som började profetera om Guds väldiga gärningar. Det förunderliga var att det skedde på många olika språk, som lärjungarna inte hade lärt sig på naturlig väg, men som åhörarna från olika delar av romarriket förstod. Den helige Ande markerade att en ny tid hade börjat. Det var en ny tid, med en ny gemenskap, under nya förutsättningar.

Lukas ger oss sedan det fortsatta händelseförloppet i Apostlagärningarna 2. Vi läser att människor blev förundrade och undrade vad som höll på att ske. Petrus steg då fram och predikade om Jesus och att det de just nu hade fått bevittna är det som profeterna i Skriften hade talat om skulle ske. Predikan ledde till att 3000 personer kom till tro och lät döpa sig!

Livsförvandlande gemenskap

Lukas beskriver sedan denna nya gemenskap i de versar som jag inledde kapitlet med. Här tecknar Lukas en bred bild av de olika delar som denna nya gemenskap kännetecknades av (och som varje kristen församling bör kännetecknas av). Men vi ser också en särskild betoning. Om vi börjar med den breda bilden så ger den oss viktiga beståndsdelar som; undervisningen, nattvarden, bönen och lovprisningen, det sociala ansvaret, Andens övernaturliga verk genom under och tecken, samt evangelisationen – nya människor blev frälsta varje dag! Men om vi fortsätter med den särskilda betoningen i dessa versar så är det utan tvekan att församlingen är en ny sorts gemenskap - en livsförvandlande gemenskap. *"De troende samlades regelbundet...gemenskap med varandra...tillsammans...allting gemensamt...delade med sig till varandra...varje dag möttes de...äta tillsammans...lät Herren Jesus deras grupp växa..."*

Vers efter vers förmedlas budskapet att den nya tron på Jesus innebar en ny gemenskap och nya förutsättningar för relationer som skulle komma att revolutionera människors liv.

Kyliga relationer

Många av oss som är uppväxta i dagens svenska kyrkor kan mycket sällan ge en liknande beskrivning av gemenskapen i våra församlingar. Istället har många dåliga erfarenheter av kyliga relationer och kanske också av splittring och söndring i församlingen. 15 minuters småprat i kapprummet efter söndagens gudstjänst förmår knappast att skapa den nya gemenskap som Nya Testamentet beskriver. Bill Hybels har fångat vad det handlar om i boken *"Kyrkan som rev murarna mot omvärlden."* Han skriver: *"Men Bibeln påstår att sann gemenskap har kraft att revolutionera människors liv. Masker faller av, samtal blir djupa, hjärtan blir sårbara, man delar med sig av sitt inre, att känna ansvar för varandra blir något viktigt och känsligheten för andras behov börjar växa. Människor börjar känna sig som verkliga bröder och systrar. De bär varandras bördor – något som de flesta aldrig fått uppleva i sin församling."* (s202)

Men hur ska en sådan gemenskap kunna växa fram idag? Hur ska detta som dessa bibelverser beskriver kunna sägas om din och min kyrka? Att älska jobbiga, egoistiska, dryga och kanske

till och med elaka människor är ju inte naturligt för någon av oss. Det vore väl en sak om församlingen bestod av fullkomliga och bara helt fantastiska människor som man inte kan undgå att tycka om. Men som du vet är inte det fallet. Utlämnade åt oss själva är vi dömda att misslyckas. Vårt enda hopp är vad de första kristna på grekiska kallade *koinonia*. I vår text har vi detta ord i vers 42 - *gemenskap* och i vers 44 - *gemensamt*. *Koinonia* förekommer 18 gånger i Nya Testamentet. Det översätts med gemenskap, delaktighet, arbetslag. Det användes också i den antika världen för en noga övervägd och djupgående affärsförbindelse, kompanjonskap i affärer och ibland om relationen i ett äktenskap.

Vad innebär det bibliska begreppet koinonia?

Det finns två sidor av svaret på denna fråga. Johannes skriver: *"Ja, det vi har sett och hört berättar vi för er, så att också ni kan dela vår gemenskap, som är en gemenskap med Fadern och med hans Son, Jesus Kristus."* (1 Joh 1:3) Johannes berättar om anledningen till varför han och de andra lärjungarna, som var ju var ögonvittnen till allt det som Jesus gjorde, spred budskapet om Jesus vidare så mycket de bara kunde. Svaret finner vi i orden: *"...så att också ni kan dela vår gemenskap."* Jesus undervisning, hans kärleksgärningar, hans under och tecken, hans lidande, död och uppståndelse, himmelsfärd – allt detta kan föras tillbaka till en enda orsak: gemenskap.

Först och främst handlar det om gemenskapen med Herren. En gemenskap och delaktighet med hela treenigheten: Fadern-Sonen-Anden. (2 Kor 13:13)

När denna andliga gemenskap upprättas mellan Gud och människan i samband med att människan genom tron på Jesus blir född på nytt, då är det också möjligt att ha verklig *koinonia* människor emellan. *Koinonia* beskriver alltså en speciell relation till Gud och till människor som endast är möjlig genom den helige Andes verk i oss. Det betyder också att min relation till Gud och mina relationer till människor inte är oberoende av varandra, utan är sammanflätade. *Koinonia* börjar alltid med att Gud genom den helige Ande ger oss av sin kärlek och nåd, men sedan ska denna kärlek och nåd gå vidare in i gemenskapen människor emellan och skapa en sann "koinoniagemenskap".

Orealistiska förväntningar

När Jesus undervisade om att vi ska älska våra fiender i sin Bergspredikan så kan han inte ha menat att vi alltid ska ha härliga känslor för dem. Han menar nog inte heller detta när han säger till sina lärjungar: *"Detta befäller jag er: att ni ska älska varandra"*. (Joh 15:17)

Det ord som Johannes här använder för kärlek är *agape*. Detta ord beskriver inget känslotillstånd. Det handlar om ett beslut och en viljehandling. Johannes säger i sitt brev: *"Vi älskar, därför att han först har älskat oss."*

När vi tar emot Guds *agape* och Guds *koinonia*, vågar vi engagera oss i människor, vi vågar att älska även dem som inte tilltalar våra känslor. Detta är grunden för att få se den sanna bibliska gemenskapen växa till och fördjupas i församlingen. Det var detta som skedde på ett väldigt konkret sätt i den första församlingen i Jerusalem. *Koinonia* är en klart förnimbar och högst praktisk kärlek i församlingen. Den måste få ett konkret utlopp i att vi delar våra liv med varandra.

Det är viktigt att inte ha realistiska förväntningar. En del kristna tror att "gräset alltid är grönnare hos grannen". Vi har så stora krav på gemenskapen, gudstjänsten och mycket annat i kyrkan att vi inte landar i verkligheten. Gud vill lära oss att älska de människor vi redan har runt omkring oss. Dietrich Bonhoeffer utmanar oss i sin lilla skrift "Liv i gemenskap", när han skriver att en av församlingens största fiende är mänskligt önsketänkande. Med det menar han att våra idealbilder ofta mer återspeglar våra egna ambitioner än viljan att älska de människor som vi lever med. "Men eftersom Gud redan har lagt den enda grunden till vår gemenskap och slutit oss samman med andra kristna till en enda kropp i Kristus långt innan vi själva

trädde i livsgemenskap med dem, så träder vi inte in i det gemensamma livet för att kräva, utan för att tacka och ta emot.” (Liv i gemenskap, sida 27)

Familjeförsamling

1994-95 upplevde vi att Herren talade till oss i Immanuelskyrkan om gemenskap och nära relationer. Han gav oss vår tredelade vision; att vi skulle vara en pionjärförsamling, en familjeförsamling och en mångkulturell församling. Vi ska återvända till de två andra aspekterna av tilltalet, men här vill jag ta upp visionen om en ”familjeförsamling”. Den handlade inte om att vi skulle satsa på barnfamiljer, även om det är viktigt och något som vi försöker göra idag, utan den handlade om att bygga upp församlingen till en ”andlig familj”. Kyrkan skulle präglas av nära relationer människor emellan och i ensamhetens tidsålder, i Malmö är hela 70% ensamhushåll, skulle församlingen vara en plats för djupa, äkta och sanna relationer.

För oss ledde detta tilltal till att vi började tala och undervisa om den bibliska gemenskap som präglade den första församlingen. Men vi vidtog dessutom en rad olika praktiska åtgärder för att uppmuntra relationerna i församlingen. Vi behövde stimulera *koinonia* så att den fick möjlighet att växa sig starkare. Det var väldigt enkla saker som idag är självklart för oss och för många andra kyrkor. Omedelbart började vi med att ha kyrkkaffe varje söndag. Detta är ett mycket enkelt sätt att uppmuntra gemenskapen. Vi ordnade med församlingsläger varje höst, då vi reste bort till en gård under en weekend för undervisning och gemenskap. Det finns inte mycket som stärker gemenskapen mer än att nyvaken och med håret på ända äta frukost tillsammans! Vi startade våra smågrupper vid årsskiftet 1994-95. Om vi vill återvända till den ursprungliga bibliska visionen för församlingen är den lilla gruppen och att mötas i hemmen helt nödvändigt. Den nytestamentliga församlingen möttes i templet och i hemmen. Den stora gudstjänsten med gemensam tillbedjan, ordets förkunnelse och profetisk inriktning för hela församlingen var givetvis mycket viktig. Men minst lika viktig var gemenskapen och samlingarna i hemmen med möjlighet till delaktighet för varje individ. Vi har ingen ”perfekt” gemenskap i Immanuelskyrkan. Mycket finns fortfarande att önska. Ständigt behöver vi påminna varandra om vikten av djupa relationer.

Ett vittnesbörd

Thomas, en 30 årig kille som våren 2004 kom till tro på Jesus och lät döpa sig i vattnet vid Ribbens sandstrand i Malmö, svarar på frågan om varför han ”fastnade” i Immanuelskyrkan: ”Det var den lättsamma och begripliga predikan tillsammans med öppenheten och gemenskapen som fick mig att komma tillbaka till Immanuelskyrkan efter första besöket. Jag hade nyligen brutit upp från ett förhållande, var väldigt ensam i Malmö och kände mig inte behövd alls.

Jag längtade efter en djupare gemenskap, men också efter att få betyda något. I denna vevan läste jag en bok om alphakurserna. När jag sökte på Internet efter kyrkor i Malmö som anordnar dessa kurser hittade jag Immanuelskyrkans hemsida och kände starkt att dit skulle jag gå på gudstjänst en söndag. Under gudstjänsten kom en man som heter Ingmar och satte sig bredvid mig och pratade med mig. Han berättade att de höll på att bygga om läktaren i kyrkan. Eftersom jag gillar praktiskt arbete frågade jag om det fanns plats för en till. Han sa att jag kunde komma och jobba redan på lördag. På det sättet kom jag snabbt in i gemenskapen och lärde känna fler. Jag gick med i en smågrupp, en mansgrupp, som verkligen blev ett andningshål mitt i veckan. Dit kunde jag komma som jag var och det var en avslappnad gemenskap. Under hösten gick jag sedan alphakursen. Genom samtalsgruppen som jag tillhörde under kursen kom jag vidare in i gemenskapen i kyrkan. I den gruppen kunde man öppna sig och ventilera både känslor och åsikter på ett mycket öppet och ärligt

sätt.

Skillnaden på denna kristna gemenskap och annan gemenskap upplever jag är att vi möts med en gemensam grund, vår tro på Jesus, så förutsättningarna tillåter ett helt annat djup i relationerna.

Jag tror att Ingmars öppenhet och uppmärksamhet att tala med en människa som han inte kände, var en av de bidragande orsakerna till att jag kom med i Immanuelskyrkan.”

Varandra

Massor av de uppmaningar vi har i Bibeln är omöjliga att leva efter som kristen, om man inte finns med i en liten grupp som möts kontinuerligt för bön och gemenskap. Läs exempelvis Paulus uppmaningar i Romarbrevet 12:9-16. Han skriver: *”Visa varandra äkta kärlek...ja älska varandra så som syskon bör göra. Gör allt för att visa hur mycket ni uppskattar och respekterar varandra...Hjälp de troende med allt de behöver och ta emot dem i era hem...När andra är lyckliga, så gläd er tillsammans med dem. Och om de är olyckliga så dela deras sorg.”* Om vi bara går till kyrkan på söndagen och tittar någon i nacken och sedan går hem, kan vi då säga att vi lever efter detta ord? Nej, och saken är den att jag skulle kunna rada upp sida efter sida med liknande förmaningar från Bibeln. Det är alltså omöjligt att vara en sann lärjunge till Jesus, utan att på något sätt överlåta sig till några andra troende för bön och gemenskap.

Ordet *varandra* använde Paulus hela tre gånger i citatet ovan. Det är ett av de vanligaste orden i Nya Testamentet. Det är ett litet och enkelt ord, men det pekar på något stort. Det handlar om minst två personer som möts i gemenskap, delaktighet, givande och mottagande, överlåtelse, enhet, kärlek, sårbarhet...

Utan ett fungerande *”varandra”* blir det ingen *”koinonia”*.

Det finns ett faktum, en grund för *”varandra”* i Nya Testamentet. Innan Paulus kommer med sina förmaningar har han slagit fast den: *”Tillsammans utgör vi en enda kropp, även om vi är många. Och de olika delarna är till för att hjälpa varandra.”* (Rom 12:5)

Det har skapats en ”ny kropp”. De som tror är ”ett i Kristus”. Vi är varandras lemmar. Om en kropp ska fungera måste de olika lemmarna vara sammanfogade och kunna kommunicera med varandra, vilket innebär ett ständigt flöde av näring och impulser.

Våra inre fiender

Det finns fiender inom oss själva som vi behöver bryta med för att *”varandra”* ska bli en verklighet. Här måste varje medlem i en församling hjälpa till.

Fienderna heter bland annat:

Ytlighet – vägra låta samtal och relationer bara lunka på om väder, vind och jobb. Gå på djupet!

Teater – vägra spela en falsk roll, vägra bära masker, var dig själv!

Har du någon gång varit på väg att köpa en begagnad bil? I telefon, på bilden i annonsen och till och med när du först fick se den, så såg den fantastiskt bra ut. Men när du tog dig en närmare titt så upptäckte du alla fel och skavanker. Rost, oljeläckage, missljud i motor osv. Skenet bedrog. Allt var inte vad det utgav sig för att vara. Det är detta som ofta händer med våra relationer till andra människor. På avstånd kan vi ha våra idoler som vi tycker är helt fantastiska. Men när vi kommer nära så ser vi att också de har mörka sidor. Detta blir en orsak

till att vi inte vill komma för nära varandra. Men om vi vill ha djupa, meningsfulla och kärleksfulla relationer så måste vi våga låta andra se våra svagheter och mörka sidor och vi måste också våga se vår nästas mörker.

Människofruktan – vägra låta det du tror att andra människor tycker och tänker om dig styra ditt liv.

Tänk gott om varandra. Fruktan ligger bakom många större relationsproblem. Problemet med fruktan är lika gammalt som människan. *”Jag hörde dig komma i trädgården och blev rädd...och så gömde jag mig.”* (1Mos 3:10, B2000)

Psykologer menar att vårt självförtroende är mest beroende av vad den viktigaste personen i vårt liv säger om oss. Många gånger är det våra föräldrar som har denna påverkan. Tyvärr är det många som har fått sitt självförtroende förstört av just sina föräldrar. Därför vill jag uppmuntra dig till att göra Gud till den viktigaste personen i ditt liv. Han älskar dig villkorslöst. Han älskar dig fullkomligt. Trots att han redan vet vem du är och hur du är, fullt ut. Du kan inte gömma dig för Honom. Men när du ser Guds kärlek och tar emot den så kan du bli fri att vara äkta.

”Klarar mig själv” mentaliteten – vägra vara stark i alla lägen, våga vara sårbar!

När Jesus, Guds son, syndfri och fylld av Anden, mötte ångesten i Getsemane trädgård, bad han sina närmsta vänner att vaka med honom. Han blottade sin svaghet och sin ångest för dem. Jesus ger oss vägledning också i att vara en trovärdig människa med sanna relationer. Han dolde inte sin svaghet för sina lärjungar. Om inte han behövde göra det, så behöver inte heller du och jag det. Våga vara sårbar!

Lögner – vägra leva ett oäkta liv baserat på lögner och oärlighet.

”Men om vi lever i Guds ljus, på samma sätt som Jesus ständigt är i Guds ljus, då har vi gemenskap med varandra...” (1 Joh 1:7) Nyckeln till verklig gemenskap finns i öppenheten, äktheten och ljuset. Gud vill hjälpa oss att leva i ärlighet, sanning och integritet. Lögner, hur oskyldiga de än verkar, kommer i det långa loppet alltid att förstöra möjligheten till djup gemenskap. Låt sanningen regera i ditt liv!

Det förflutna – vägra låta gamla dåliga erfarenheter hindra dig från att leva fullt ut.

Vi kommer alla bli sårade många gånger genom livet. Vi är inte i himlen ännu. Inte ens den bästa av alla gemenskaper på denna jord kan undvika att människor sårar varandra då och då. Så en viktig fråga blir: vad ska vi göra med våra sår, vår smärta och våra besvikelser över andra människor? Svaret som Bibeln ger oss är att hos Jesus, i hans öppna famn finns det helande för varje sår och läkedom för varje smärta. *”I hans sår finns det helande för oss!”* (Jes 53:5)

Har du hamnat i en återvändsgränd i livet på grund av att du har blivit sårad? Jesus vill ge dig en ny start. Han kan föra dig från ett oäkta liv med en massa yta, till ett äkta liv med djupa kärleksfulla relationer. Men det börjar med ett nytt hjärta. *”Jag kommer att ge er ett nytt sinne, en ny och rätt inställning, och en ny ande. Jag ska ta bort era stenhjärtan och ge er nya hjärtan. Jag skall fylla dem med kärlek och ge er min Ande...”* (Hes 36:26-27)

Våga öppna ditt hjärta fullt ut för Jesus, våga bli sårbar inför honom, och du kommer ge honom möjlighet att läka alla dina sår från ditt förflutna.

Tid för gemenskap

Det som jag avslutningsvis vill stryka under när det gäller den nya revolutionerande gemenskap som Herren erbjuder oss, är så enkelt att det egentligen inte behöver sägas. Men är det inte det enkla som vi oftast har svårast att praktisera?

”Låt oss inte överge våra egna sammankomster, som en del har för vana, utan uppmuntra varandra...” (Heb10:25 SFB)

Stryk gärna under det lilla ordet ”vana”. Att ha en ”vana” är att göra något frekvent, återkommande. Detta är en otroligt enkel, men viktig sanning.

För att få en verklig gemenskap behöver man mötas! Även om den kristna gemenskapen är en ”andlig gemenskap”, så har inte denna mänskliga lag tagits bort. Ingen djup gemenskap kan byggas av att man möts ”då och då”. Det behövs kontinuitet och tid. Det är svårt att få en riktig familjegemenskap om man bara deltar i någon enstaka släkträff. Att tillhöra en familj, ett hushåll, innebär att dela vardagslivet, att överlåta sig till varandra i sorg och glädje, att finna sin plats och uppgift, att vara redo att växa och förändras. Det finns ingen genväg till djupa meningsfulla relationer – de tar tid. Men de är värda det!

Ibland säger församlingsmedlemmar till mig: ”Jag känner mig inte delaktig i gemenskapen. Det finns så många nya människor som jag inte känner. Jag känner inte längre igen mig.” Inte alltid, men ganska ofta när man tittar närmare på deras situation, så kan man se att personen ifråga kommer sporadiskt på gudstjänsterna, stannar inte på kyrkfikat och är inte med i en smågrupp. Svaret är uppenbart. Denna person har inte gett möjligheten till djup gemenskap rätt förutsättningar. Kanske är man inte redo att ge den tid som behövs. Kanske har man fruktan i sitt liv som hindrar djupare relationer. När du studerar evangelierna och Jesus liv och sedan församlingens liv i Apostlagärningarna och breven, så är det uppenbart att man prioriterade gemenskap före aktiviteter. Vi behöver göra likadant. Utan genuin kristen gemenskap kommer vi aldrig att kunna bli dem som Gud har skapat oss att vara och vi kommer aldrig kunna fullborda syftet med våra liv. Återvänd till den ursprungliga visionen för församlingen och prioritera gemenskap och relationer!